

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 10C/292/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2112225562
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboslava Vanková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2013:2112225562.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava samosudkyňou JUDr. Ľuboslavou Vankovou v právnej veci navrhovateľa: TELERVIS PLUS a.s., IČO 35 717 769, so sídlom Staré Grunty 7, Bratislava, právne zastúpený: JUDr. Alan Strelák, advokát, so sídlom Na vŕšku 12, Bratislava, proti odporcovi: S. Z., narodený X.XX.XXXX, hlásený pobyt bezdomovca K., zastúpený opatrovníčkou pre konanie: S. H., zamestnankyňa tunajšieho súdu, o zaplatenie 803 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd ruší platobný rozkaz tunajšieho súdu č. k. 37Ro/191/2012-16 zo dňa 19.3.2013.

II. Určuje sa, že zmluvná podmienka dojednaná v bode 3. Obchodných podmienkach tvoriacich neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 220110255 zo dňa 31.1.2011 v znení: „Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ dlžník/spoludlžník nesplní svoj záväzok podľa čl. II zmluvy o úvere, je veriteľ oprávnený požadovať od dlžníka/spoludlžníka zároveň zmluvnú pokutu za omeškanie vo výške 3,3% z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov a vo výške 3,1% z istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov, a to za každý aj začatý mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej čiastky. Zmluvná pokuta je splatná v okamihu, keď sa dlžník dostal do omeškania s úhradou ktorejkoľvek splátky.“ je neplatná z dôvodu neprijateľnosti tejto podmienky.

III. Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 497,50 eura s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 497,50 eura od 15.6.2011 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. Vo zvyšku sa návrh zamietá.

V. Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia v sume 62,39 eura a náhradu iných trov konania v sume 21,12 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku k rukám jeho právneho zástupcu.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom zo dňa 29.11.2012 doručeným súdu dňa 12.12.2012 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť mu sumu 687,50 eua s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 687,50 do zaplatenia, sumu 115,50 eura a náhradu trov konania.

Súd návrhu v celom rozsahu vyhovel vydaním platobného rozkazu č. k. 37Ro/191/2012-16 zo dňa 19.3.2013, ktorý platobný rozkaz nebolo možné odporcovi doručiť do vlastných rúk.

Uznesením tunajšieho súdu č. k. 10C/292/2013-28 zo dňa 25.6.2013 bola odporcovi ustanovená podľa § 29 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku opatrovníčka, nakoľko sa súdu nepodarilo zistiť súčasný pobyt odporcu.

Podľa ustanovenia § 173 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku platobný rozkaz treba doručiť odporcovi do vlastných rúk, náhradné doručenie je vylúčené. Ak platobný rozkaz nemožno doručiť čo i len jednému z odporcov, súd ho uznesením zruší v plnom rozsahu. To neplatí, ak sa platobný rozkaz týka niekoľkých účastníkov, z ktorých každý koná sám za seba. Súd zruší platobný rozkaz spravidla až spolu s ďalším úkonom vo veci samej, prípadne spolu s úkonom, ktorým sa konanie končí.

Platobný rozkaz sa nepodarilo doručiť odporcovi do vlastných rúk, preto súd rozhodol o zrušení platobného rozkazu v plnom rozsahu.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením s Návrhom zo dňa 29.11.2012, s Vyjadrením navrhovateľa zo dňa 5.3.2013, s Vyjadrením navrhovateľa zo dňa 18.7.2013, oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to najmä so Zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. 220110255 zo dňa 31.1.2011, s Predžalobnou výzvou zo dňa 19.4.2011, s Podacím hárkom zo dňa 20.4.2011, s Oznámením o zosplatnení úveru zo dňa 21.6.2011, s Podacím hárkom zo dňa 27.6.2011, ako i s obsahom celého spisu, keď pojednával v neprítomnosti právneho zástupcu navrhovateľa a podľa § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, a zistil nasledovný skutkový stav:

Predmetom konania je požiadavka navrhovateľa na zaplatenie sumy 687,50 eura s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 687,50 eura do zaplatenia, sumy 115,50 eura.

Podľa ustanovenia § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej

hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písm. a) písm. zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

Podľa ustanovenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa ustanovenia § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa ustanovenia § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu omeškania odporcov, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu omeškania odporcov výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Vychádzajúc zo skutkových zistení mal súd za preukázané, že navrhovateľ ako veriteľ a odporca ako dlžník dlžníci uzavreli dňa 31.1.2011 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 220110255, na základe ktorej zmluvy navrhovateľ poskytol odporcovi úver vo výške 500 eur za odplatu vo výške 190 eur. Odplata za poskytnutie úveru predstavovala úrok vo výške 20 % z istiny, t. j. sumu 100 eur, a odmenu vo výške 18 % z istiny, t. j. sumu 90 eur. Odporca sa zaviazal zaplatiť uvedený úver s príslušenstvom v 13 mesačných splátkach tak, že prvé tri mesačné splátky boli dohodnuté vo výške 2,50 eura a ďalších desať mesačných splátok bolo dohodnutých vo výške 68,25 eura, pričom prvá splátka bola splatná 10. deň po uzatvorení tejto zmluvy a každá ďalšia splátka bola splatná 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. Ročná percentuálna miera nákladov predstavovala 67,70 % a priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver ku dňu podpisu zmluvy predstavovala 44,57 %. Odporca zaplatil navrhovateľovi prvú splátku úveru dňa 31.1.2011 vo výške 2,50 eura. Odporca sa dostal do omeškania so zaplatením druhej splátky úveru dňa 13.3.2011, ktorej splatnosť nastala dňa 12.3.2011. Predžalobnou výzvou zo dňa 19.4.2011 upozornil navrhovateľ odporcu, že ak nevykonajú bezodkladnú úhradu dlhu, navrhovateľ si uplatní právo po uplynutí 15 dňovej lehoty a v zmysle § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka bude žiadať o zaplatenie celej pohľadávky. Nakoľko k úhrade dlžnej sumy v stanovenom čase nedošlo, navrhovateľ zaslal odporcovi Oznámenie o zosplatnení záväzku zo dňa 21.6.2011, v ktorom oznámení oboznámil odporcu s tým, že záväzok z predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere bol zosplatnený ku dňu 14.6.2011.

Právny vzťah medzi účastníkmi založený predmetnou zmluvou o úvere je nevyhnutné posudzovať podľa zákona číslo 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy bez ohľadu na to, že zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka). S poukazom na vyššie uvedené, vychádzajúc zo zásady *lex specialis derogat lex generalis*, podľa ktorej špeciálna právna úprava, ktorou v danom prípade je zákon číslo 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ako i ustanovenie § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, má prednosť pred všeobecnou, ktorou je Obchodný zákonník, je nevyhnutné predmetný právny vzťah medzi účastníkmi posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch.

Z vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh bol podaný dôvodne len v časti. Účastníci konania uzavreli zmluvu o úvere, ktorá má charakter spotrebiteľského úveru v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 zákona číslo 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Na základe uzatvorenej zmluvy o úvere navrhovateľ poskytol odporcovi spotrebiteľský úver v sume 500 eur za odplatu v sume 190 eur a odporca sa zaviazal vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Zmluva o úvere uzatvorená medzi účastníkmi konania neobsahuje v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona číslo 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch základnú obsahovú náležitosť, a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V takomto prípade sa spotrebiteľský úver poskytnutý navrhovateľom odporcovi považuje v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. a) zákona číslo 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch za bezúročný a bez poplatkov. Navrhovateľ tak nemá nárok na zaplatenie úroku z úveru v sume 100 eur a odplaty za poskytnutie úveru vo výške 90 eur. Odporca zaplatil z poskytnutého úveru vo výške 500 eur len časť vo výške 2,50 eura, a preto súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi zvyšnú časť poskytnutých peňažných prostriedkov v sume 497,50 eura (500 eur - 2,50 eura). Odporca sa dostal do omeškania so zaplatením peňažného dlhu dňa 15.6.2011, keďže k zosplatneniu úveru došlo dňa 14.6.2011, a preto má navrhovateľ nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške o osem percentuálnych bodov viac ako je základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Odporca sa dostal do omeškania dňa 15.6.2011, keď výška základnej úrokovej sadzby k uvedenému dňu bola 1,25 %. Navrhovateľ tak má popri dlžnej istine i nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 9,25% (8,00 % x 1,25 %) ročne z dlžnej sumy odo dňa omeškania odporcu s plnením peňažného dlhu.

Ďalej predmetom sporu zostala požiadavka navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 115,50 eura, čo predstavuje zmluvnú pokutu vo výške 16,50 eura mesačne za 7 mesiacov omeškania od júna 2011 do decembra 2011 (7 x 16,50 eura = 115,50 eura). V prejednávanej veci si navrhovateľ uplatnil nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 115,50 eura z dôvodu, že odporca si nesplnil povinnosť riadne a včas uhradiť poskytnutý úver, keď z bodu 3 Obchodných podmienkach tvoriacich neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 220110255 zo dňa 31.1.2011 vyplýva, že

zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ dlžník/spoludlžník nesplní svoj záväzok podľa čl. II zmluvy o úvere, je veriteľ oprávnený požadovať od dlžníka/spoludlžníka zároveň zmluvnú pokutu za omeškanie vo výške 3,3% z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov a vo výške 3,1% z istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov, a to za každý aj začatý mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej čiastky.

Zmluvná pokuta ako jeden zo zabezpečovacích prostriedkov je peňažná suma, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi v prípade, ak nesplní svoju zmluvnú povinnosť. Pre zmluvné dojednanie o zmluvnej pokute zákon obligatórne predpisuje písomnú formu, ktorej nevyhnutnou náležitosťou je uvedenie výšky zmluvnej pokuty, prípadne aspoň určenie spôsobu, akým bude stanovená. Určenie výšky zmluvnej pokuty je zásadne vecou vzájomnej dohody účastníkov tohto dojednania. Tak Občiansky zákonník, ako aj Obchodný zákonník, nijako neobmedzujú maximálnu výšku zmluvnej pokuty. Pri dojednaní jej výšky zmluvné strany by mali dbať iba o súlad dohody o zmluvnej pokute so všeobecnými požiadavkami zákona, predovšetkým s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, t. j. i o súlad právneho úkonu s dobrými mravmi.

V súdenom prípade je nepochybné, že predmetom konania je plnenie si záväzkov odporcu vyplývajúcich zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 220110255 zo dňa 31.1.2011, ktorá zmluva o spotrebiteľskom úvere z pohľadu právnej kvalifikácie je zmluvou uzavretou v zmysle § 9 zákona číslo 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a zároveň spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 Občianskeho zákonníka, ako už bolo konštatované vyššie. Navrhovateľ pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere vystupoval ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a odporca vystupoval ako spotrebiteľ, pretože spotrebiteľský úver mu bol poskytnutý na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Právna úprava spotrebiteľských zmlúv bola do Občianskeho zákonníka (§ 52 a nasl.) zaradená novelou prevedenou zákonom č. 150/2004 Z. z., ktorým bola prebratá smernica Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Úradný vestník Európskych spoločností L 095, 21/4/1993, str. 29-34). Túto smernicu je nevyhnutné podľa názoru súdu využívať naďalej ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku, upravujúcich režim spotrebiteľských zmlúv. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa, a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka). Citované ustanovenie vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Spotrebiteľ totiž z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvoláva právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Je potrebné zdôrazniť, že ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

Nárok navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty považoval súd za neopodstatnený. V konaní bolo zistené, že formulár Obchodné podmienky tvoriace neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 220110255 zo dňa 31.1.2011 bol navrhovateľom evidentne vyhotovený vopred, odporca tento štandardný formulár navrhovateľa ako poskytovateľa úveru podpísal bez možnosti ovplyvniť text formuláru, ktorý obsahuje vopred naformulovaný jednostranný záväzok odporcu ako spotrebiteľa, v prípade porušenia jeho povinností podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere, uhradiť navrhovateľovi zmluvnú pokutu vo výške 3,3 % z istiny za každý začatý mesiac omeškania do zaplatenia. Odporca ako spotrebiteľ nemal žiadnu reálnu možnosť ovplyvniť obsah Obchodných podmienok tvoriacich neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. č. 220110255 zo dňa 31.1.2011 vrátane dojednania o zmluvnej pokute, mohol iba uvedenú zmluvu s obchodnými podmienkami odmietnuť ako celok, alebo ju ako celok prijať, vrátane dojednania o zmluvnej pokute, a preto predmetné dojednanie o zmluvnej pokute nebolo rozhodne individuálne dohodnuté. Pozornosti súdu tiež neuniklo, že pre prípad porušenia povinností navrhovateľa ako veriteľa nie je v Obchodných podmienkach tvoriace

neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 220110255 zo dňa 31.1.2011 vôbec dojednaný prípadný nárok odporcu ako spotrebiteľa, na zaplatenie zmluvnej pokuty navrhovateľom ako veriteľom. Z uvedeného je zrejmé, že zmluvná pokuta v danom prípade nebola individuálne dojednaná a len jednostranne zaťažuje spotrebiteľa pre prípad porušenia ich povinností, a tak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Takto dohodnutá zmluvná pokuta neobstojí v rámci súdnej kontroly neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu. Podmienky, za ktorých navrhovateľ dohaduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách, podľa názoru súdu poškodzujú spotrebiteľa, spôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech slabšej zmluvnej strany. Navrhovateľ ako osoba podnikajúca na trhu poskytovania spotrebiteľských úverov ma totiž odbornú prevahu nad spotrebiteľmi, ktorým poskytuje svoje služby, a preto od neho možno očakávať, že vo vzťahu k nim sa bude správať poctivo. Problémová zmluvná pokuta v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa a subjektívny postoj zmluvných strán. Dojednaná zmluvná pokuta v Obchodných podmienkach tvoriacich neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. č. 220110255 zo dňa 31.1.2011 predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku a podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je neplatná. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností rozhodol súd ex offa v zmysle § 153 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku o neprijateľnosti dojednaná zmluvnej pokuty. Z neplatnej zmluvnej podmienky nevzniklo navrhovateľovi právo na plnenie a odporcovi povinnosť plniť, a preto súd návrh v časti o zaplatenie sumy 115,50 eura považoval za nedôvodný.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov tak súd považoval nárok navrhovateľa za odôvodnený len v časti o zaplatenie sumy 497,50 s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 497,50 eur od 15.6.2011 do zaplatenia a vo zvyšku návrh zamietol.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, keďže súd návrhu v časti o zaplatenie sumy 497,50 eura s príslušenstvom vyhovel a vo zvyšnej časti návrh zamietol. Navrhovateľ bol úspešný v časti konania o zaplatenie sumy 497,50 eura s príslušenstvom a vo zvyšnej časti bol neúspešný. Potom podľa výsledku konania ako celku bol hrubý úspech navrhovateľa v rozsahu 72 % (497,50 eura : 687,50 eura x 100) a hrubý úspech odporcu v rozsahu 28 % (100 % - 72 %) a tým daný prevažný čistý úspech navrhovateľa v rozsahu 44 % (72 % - 28 %), čo v konečnom dôsledku znamená právo navrhovateľa na náhradu účelne vynaložených trov celého konania práve takýmto percentom. Pri plnom úspechu navrhovateľa by mu prináležalo právo na zaplatenie náhrady trov právneho zastúpenia v sume 141,79 eura, a to za 2 úkony právnej služby á 51,45 eura (prevzatie a príprava zastúpenia dňa 20.9.2012, písomné podanie na súd - návrh zo dňa 29.11.2012) podľa § 10 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z. z., 2-krát režijný paušál á 7,63 eura podľa § 16 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z. z. a 20 % DPH v sume 23,63 eura (20 % z odmeny za úkony právnej služby a z režijného paušálu, t. j. 118,16 eura x 0,20) podľa § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z. z., a náhrady iných trov konania v sume 48 eura, čo predstavuje náhradu sumy vynaloženej na zaplatenie súdneho poplatku z návrhu. Vzhľadom na čiastočný úspech navrhovateľa v rozsahu 44 % priznal súd navrhovateľovi právo na náhradu trov právneho zastúpenia v sume 62,39 eura (44 % z 141,79 eura) a náhradu iných trov konania v sume 21,12 eura (44 % z 48 eur), ktorú prisúdenú náhradu trov konania je odporca povinný podľa § 149 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku zaplatiť právnomu zástupcovi navrhovateľa.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje a musí byť podpísané a datované. Ďalej musí byť v odvolaní uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolaie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z.; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.